

Слобода вероисповести или уверења у Црној Гори



У Подгорици је 3. и 4. маја 2019. године одржана међународна научна конференција Слобода вероисповести или уверења у Црној Гори коју су организовале Митрополија црногорско-приморска и Конференција европских цркава из Брисела.

Конференцију су отворили Његово Високопреосвештенство Архиепископ цетињски и Митрополит црногорско-приморски г. др Амфилохије (Радовић), Пречасни г. Кристијан Кригер, председник Конференције европских цркава из Брисела, проф. др Ахмед Шахид, специјални извештач Уједињених нација за слободу вероисповести и уверења, и протојереј-ставрофор доц. др Велибор Џомић, координатор Правног савета Митрополије црногорско-приморске. Обраћање др Ахмеда Шахида, који се учесницима скупа обратио путем видео линка, преносимо у целости:

Проф. др Ахмед Шахид, Специјални извештач УН за слободу вероисповести

или уверења: Порука организаторима и учесницима скупа Слобода вероисповести или уверења у Црној Гори

Желим да изразим топлу добродошлицу свима вама у Црној Гори који сте се окупили на Округлом столу о слободи вероисповести или уверења! Извињавам се што нисам у могућности да лично присуствујем и будем са вама. Знам да сте уложили значајан напор да бисте се окупили како бисте допринели што бољем разумевању слободе вероисповести или уверења, као и да бисте дали осврт на Нацрт закона о правном положају цркава и вјерских заједница који је припремила Влада Црне Горе 2015. године.

Чуо сам речи забринутости од стране различитих верских заједница у вези са захтевом за поновном регистрацијом која је по новом закону неопходна, а што је постало камен спотицања у овом процесу и што, по својој природи, представља дискриминаторски чин. Такође, постоји оправдана бојазан да би овакав Нацрт закона могао додатно ограничити право на слободу вероисповести или уверења.

Постоји потреба да се тачно појасни улога државе у промовисању и заштити слободе вероисповести или уверења, а посебно у вези са њеним признавањем. Често се заборавља да је слобода вероисповести или уверења неотуђиво људско право о коме се уопште не може расправљати, да оно не зависи од административне регистрационе процедуре и да за њега није потребно никакво одобрење државе. Међународно право сматра да слобода вероисповести или уверења у основи припада свим људским бићима и да је она као таква нераздвојиво повезана са људским достојанством сваке личности и не треба да зависи од тога да ли је држава признаје или не.

Ипак, признавање правног субјективитета који даје за право верским организацијама и њиховим институцијама да спроводе своје верске активности, може бити предмет неких правних и законских процедура. Наиме, на основу међународног права, држава има обавезу да олакша верским заједницама добијање правног субјективита и да сваком појединцу створи услове за пуно уживање слободе вероисповести или уверења. Свака регистрациона процедура треба да буде брза, транспарентна, поштена, инклузивна и недискриминаторна.

Савет Уједињених нација за људска права и Генерална Скуштина Уједињених нација упорно подстичу државе да појачају напоре у заштити и промовисању слободе мисли, савести и вероисповести или уверења. Државе су позване да "преиспитају, кад год је неопходно, постојећу праксу у вези са регистрацијом,

у циљу обезбеђивања услова да таква пракса не ограничава права било које особе на практиковање своје вере или уверења, било појединачно или у заједници са осталима, јавно или приватно”.

Надам се да ће Влада Црне Горе, узимајући у обзир насталу забриност, као и препоруке и сугестије дате од стране различитих заинтересованих субјеката, размотрити измену Нацрта закона тако да он постане усаглашен са међународним стандардима везаним за људска права и да буде у служби промоције права на слободу вероисповести или уверења. Желим вам свима плодотворан рад и хвала вам!

Видео поруку обраћања др Ахмеда Шахида можете погледати на следећем линку:

<https://drive.google.com/file/d/1MVKjU18GOXXhIj8rMOCVsJ-Hv3hvPOGI/view?usp=sharing>

spc.rs